N°. 24. 1849.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 25 MAART.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 24sten Maart.

Z. M. de Koning Woensdag middag uit Engeland te 's Hage aangekomen zijnde, heeft onmiddellijk uitgevaardigd de volgende proclamatie:

Geliefde Landgenooten en Onderdanen van alle Rangen en Standen!

Door het afsterven van Mijnen onvergetelijken Vader geroepen tot den Troon der Nederlanden, gevoel Ik diep het gewigt van de taak die op Mij rust.

Met het oog op God en vol vertrouwen op een Volk, dat zoo innig met Mijn Huis is verbonden, aanvaard Ik de Regering.

Mijne eerste behoefte was, hiervan, uit Mijne Residentie, openlijk bekendmaking te doen, ofschoon treurige en heilige pligten Mij onverwijld elders roepen.

Willem de Eerste nam het Souverein Gezag op, om het naar eene Constitutie uit te oefenen.

Willem de Tweede wijzigde, in overleg met de Vertegenwoordiging, de Grondwet naar de behoeften des tijds.

Mijne roeping zal het zijn, op denzelfden voet aan die Grondwet volledige werking te geven.

Ik reken, bij de vervulling van die roeping, op de getrouwe medewerking van alle grondwettige magten.

Ik bevestig alle ambtenaren, alle officieren van het leger, van de vloot en van de schutterij, van welken rang zij ook mogen zijn, in hunne betrekkingen.

Nederlanders! blijft getrouw aan de spreuk uwer Vaderen: «*Eendragt maakt Magt*," en zoekt met Mij de ware vrijheid in onderwerping aan de Wet.

Lasten en bevelen, dat de tegenwoordige Proclamatie zal worden afgekondigd in eene plegtige openbare teregtzitting van den Hoogen Raad der Nederlanden, van de Provinciale Geregtshoven en van de Arrondissements-Regtbanken, mitsgaders van de puije der Raadhuizen van de Hoofdplaatsen der Provinciën en der Arrondissementen, alwaar zij bovendien zal worden aangeplakt ter plaatse waar zulks aldaar gebruikelijk is, en eindelijk, dat zij in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Gedaan te 's Gravenhage, op heden den 21sten Maart 1849.

W I L L E M.

Dit stuk is mede door al de Ministers onderteekend.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag, heeft de Commissie, die belast is geworden met het ontwerpen van een adres aan Z. M. Koning *Willem III*, na de in de afdeelingen tegen haar ontwerp gemaakte bedenkingen gehoord en overwogen te hebben, een dienvolgens gewijzigd ontwerp ter tafel gebragt. De Voorzitter heeft daarop voorgesteld de beraadslagingen over dat ontwerp te bepalen op Donderdag ten 1 ure, doch is, op voorstel van den heer *de Monchy*, besloten, die beraadslagingen onmiddellijk te doen plaats hebben. Het ontwerp-adres waarvan de vierde paragraaph nog nader door de Commissie van redactie is gewijzigd, is alstoen zonder beraadslaging en met algemeene stemmen aangenomen. Dat adres is van den volgenden inhoud:

SIRE!

«Door den Raad van Ministers is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal de treurmare overgebragt van het onverwacht overlijden van Uwer Majesteits Koninklijken Vader, van *Willem II*, onzen hooggeschatten en geliefden Koning, wiens nagedachtenis in de dankbare herinnering des Volks zal blijven leven.

«Bij de innige droefheid die ons heeft getroffen, beseffen wij levendig de grievende smart, waarmede de ziel vervuld is van Uwe Majesteit, die niet alleen met ons de algemeene ramp des Vaderlands, maar tevens eenen beminden Vader betreurt.

«Als vertegenwoordigers eener Natie, die met onwankelbare trouw is verbonden aan het Doorluchtige Stamhuis *van Oranje*, gevoelen wij de behoefte Uwer Majesteit de betuiging aan te bieden, dat wij, met het geheele Nederlandsche Volk, in de droefheid deelen van Uwe Majesteit, van Uwe zoo te regt door allen geëerbiedigde en geliefde Moeder en van geheel het Koninklijk Geslacht.

«Weldra zullen de Staten-Generaal Uwe Majesteit plegtig als Nederlands Koning huldigen; maar reeds nu geven wij aan Uwe Majesteit de verzekering, dat de Tweede Kamer bereid is, om, in gemeen overleg met Uwe Majesteit, mede te werken tot het welzijn van het trouwe Volk, waarover Gij, Sire! volgens de voorschriften der Grondwet geroepen zijt te regeren.

«Moge bij de algemeene deelneming der Natie, de troost der godsdienst de smart van Uwe Majesteit lenigen, en de Goddelijke Voorzienigheid aan Uwe Majesteit moed en kracht schenken om de gewigtige pligten, die op den Koning rusten, te vervullen."

Vervolgens is, overeenkomstig het Reglement van Orde, de Commissie van redactie verzocht zich te belasten met het overbrengen van bovenstaand adres aan Z. M. den Koning, aan welke Commissie de Voorzitter zich, naar aanleiding van art. 101 van gezegd Reglement, heeft toegevoegd.

— Aangaande 's Konings komst hier te lande schrijft men uit 's Gravenhage van Woensdag den 21sten:

HH. MM. de Koning en Koningin zijn heden middag ten kwart vóór twee ure in de residentie aangekomen.

Nadat de Burgemeester dezer stad dezen ochtend ten 9 ure van den heer directeur van politie het berigt bekomen had, dat er eene stoomboot in het gezigt voor Scheveningen was, koers houdende naar de Maas, op welke men veronderstelde, dat zich Z. M. Koning *Willem III* bevond, en nadat bij ZEd. Achtb. kort daarna het telegraphisch berigt ontvangen was, dat de stoomboot *de Cycloop*, ten 8 ure te Hellevoet aangekomen, Z. M. den Koning aan boord had, hebben zich Burgemeester en Wethouders, mitsgaders den heer luitenant-kolonel kommandant der dienstdoende schutterij dezer stad, benevens zijne beide majoors, onverwijld naar het stationsgebouw begeven, ten einde Z. M. aldaar of aan de stedelijke barrière bij Hoogstdeszelfs aankomst in de residentie te kunnen recipiëren. Op eene door den Burgemeester per telegraaf gedane vraag echter, betrekkelijk de aankomst van Z. M. hier ter stede, tot antwoord bekomen hebbende, dat het verlangen van den Koning was, dat, bij Hoogstdeszelfs aankomst te 's Gravenhage, Hem hoegenaamd geene honneurs bewezen zouden worden, zijn gemelde autoriteiten, benevens de militaire magt, tegen half één ure, stadwaarts teruggekeerd.

Ten 12¾ ure werd alhier het berigt ontvangen, dat HH. MM. de stad Rotterdam hadden verlaten en zich langs den Rotterdamschen straatweg naar de residentie hadden begeven. Eene talrijke menigte stroomde daarop naar dien weg, om de komst hunner Majesteiten af te wachten.

Ten 1¼ ure keerde de Minister van Marine, de heer *Rijk*, die den Koning te Hellevoetsluis had ontvangen, in de hofstad terug, waaruit men de naderende komst der Vorstelijke Personen kon opmaken.

Die komst volgde dan ook spoedig. Even vóór twee ure kwamen HH. MM. de Koning en Koningin in de residentie, gezeten in een reisrijtuig, met vier paarden bespannen.

Blijkbaar waren HH. MM. ontroerd over den dag, zóó indrukwekkend voor het Koninklijk Huis en het geheele Vaderland, in verband met den slag, die beiden heeft getroffen.

Eene talrijke menigte bevond zich aan de barrière, welke HH. MM. doorreden. Hoogstdezelven hebben zich onmiddellijk naar het Paleis op het Plein begeven. Ook daar was eene groote menigte bijeen, om den Koning en de Koningin te begroeten. Algemeen merkte men op, dat HH. MM. diep bewogen waren, bij de zoo verschillende gewaarwordingen, die Hoogstdezelve in deze oogenblikken moesten ondervinden. Een aandoenlijk oogenblik was het vooral, toen zij hunne Telgen, die hen afwachtten, omhelsden. Toen HH. MM. afstapten, deed zich een levendig gejuich hooren, één kreet ging uit den boezem van duizenden, waarin gewis door gansch het volk van Nederland wordt ingestemd: «*Leve de Koning, Leve de Koningin!*" HH. MM. begroetten aangedaan de menigte.

HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* en Prinses *Albert* van Pruissen hebben onmiddellijk een bezoek bij HH. MM. afgelegd.

De Minister van Buitenlandsche Zaken, de heer *Lightenvelt*, en de schout-bij-nacht *Arriëns*, buitengewoon adjudant van wijlen Koning *Willem II*, zijn kort na HH. MM. in de residentie teruggekeerd.

Geen ophef, maar hartelijkheid en gulheid kenschetste de ontvangst van *Willem III* en Zijne Gemalin in deze zetelstad van Nederland. Geen ijdel toevoegsel van woorden bij het berigt daarvan: «God bescherme steeds Vaderland en Oranje, door Liefde en Grondwet innig aan elkander verbonden!"

— Z. M. de Koning is Woensdag avond ten 10 ure uit 's Hage naar Tilburg vertrokken en gisteren morgen van daar in de residentie teruggekeerd.

— De *Staats-Courant* behelst heden het volgend Koninklijk besluit:

Wij WILLEM III, enz.

Hebben goedgevonden en verstaan:

Onzen Minister voor de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten, mitsgaders Onzen Minister voor de Zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst aan te schrijven, gelijk zij worden aangeschreven bij deze, om, elk voor zooveel zijn departement aangaat, de godsdienstige gezindheden uit te noodigen, zich op den eersten Zondag na het ontvangen der uitnoodiging, in hare gebeden tot den Allerhoogste met Ons te vereenigen, en Hem, bij het door Ons aanvaarden der Regering, vurig te smeeken, dat Zijne Goddelijke goedheid de pogingen ondersteune, welke Wij ernstig voorhebben tot bevordering van het welzijn van het Nederlandsche Volk aan te wenden, en Onze Regering door Zijnen Zegen begunstige en voorspoedig make.

— Eene Commissie van leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal heeft op gisteren aan Z. M. den Koning overgebragt het bovenvermeld door die Kamer vastgestelde adres:

Door Z. M. den Koning is op dit adres het volgende geantwoord:

MIJNE HEEREN!

«Ik ben diep getroffen door de deelneming, welke de Tweede Kamer der Staten-Generaal Mij betoont, bij het grievend verlies, waardoor aan Mij, aan Mijne geliefde Moeder, en aan Mijn Huis eene zoo smartelijke wonde is toegebragt.

«Die deelneming, de dankbare vereering der nagedachtenis van mijnen onvergetelijken Vader, de uitdrukking van de trouw en verkleefdheid der Natie, maken Mij dit adres zeer welgevallig en vertroostend, en ik verzoek U, Mijne Heeren, Mijne erkentelijkheid deswege aan de Kamer te betuigen.

«Het zal Mijn streven zijn de voetstappen van Mijn Voorganger te drukken, Wiens hart tot Zijnen laatsten stond voor Nederland klopte, en het verheugt Mij de verzekering te ontvangen, dat de Tweede Kamer, in afwachting van Mijne aanstaande plegtige inhuldiging, reeds nu bereid is met Mij mede te werken tot het welzijn van het trouwe Volk, waaraan Mijn leven voortaan zal zijn toegewijd, en welks geluk Ik als één beschouw met het mijne."

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van gisteren, welke door al de Ministers, met uitzondering van den Minister voor de Hervormde Eeredienst, is bijgewoond, heeft de Minister van Marine, als voorzitter van den Ministerraad mededeeling gedaan nopens het overlijden van Z. M. Koning *Willem II* en de troonsbeklimming van Z. M. Koning *Willem III*.

Nadat de Voorzitter, namens de Vergadering, Hunne Excellentiën de Ministers voor het persoonlijk overbrengen der bovenstaande mededeeling bedankt had, is door de Kamer besloten dezelve voor kennisgeving aan te nemen en eene Commissie te benoemen tot het ontwerpen van een adres te dier zake aan Z. M. Koning *Willem III*. De leden dier Commissie zullen, overeenkomstig art. 54 van het Reglement van Orde, door de afdeelingen, welke in deze zitting getrokken zijn, verkozen worden.

— Uit 's Gravenhage schrijft men van gisteren:

«Z. K. H. prins *Frederik* is in den afgeloopen nacht uit deze residentie naar Tilburg vertrokken.

«H. M. de Koningin zal heden nacht uit deze residentie naar Tilburg vertrekken.

«De leden van het Korps Diplomatiek zijn heden bij Z. M. toegelaten; zij hebben den Koning hunne condoleantien en tevens hunne gelukwenschingen aangeboden.

«Morgen ten 2 ure zal de Hooge Raad der Nederlanden eene plegtige algemeene en openbare vergadering houden, waarin de proclamatie des Konings, waarbij Z. M. de Regering heeft aanvaard, zal worden voorgelezen en afgekondigd.

«Men spreekt er van dat de werkzaamheden der Kamers zullen worden geschorst tot acht dagen na Paschen, en zulks als een gevolg van het overlijden van Z. M. Koning *Willem II*.

«Het oude paleis in het Noordeinde zal, zegt men, voortaan door HH. MM. den Koning en de Koningin worden betrokken. — Het buitenverblijf aan den Bezuidenhoutschenweg, door den generaal graaf *van den Bosch* gebouwd, en later in eigendom aan nu wijlen prins *Alexander* toebehoorende, zal, zooals verder verzekerd wordt, door H. M. de Koningin Douarrière betrokken worden."

— Uit Tilburg worden de volgende bijzonderheden medegedeeld:

«Heden Donderdag morgen ten 6 ure is Z. M. *Willem III* alhier aangekomen, en aan de pastorij, bij den Bisschop van Gerra, alwaar H. M. de Koningin logeert, afgestapt. De ontmoeting des Konings met zijne Moeder, en met zijnen Broeder, prins *Hendrik*, was zeer aandoenlijk. De Koning die reeds bij zijne aankomst in de stad tranen stortte, toen hij de heerschende sombere stilte opmerkte, begaf zich, na die eerste ontmoeting, terstond naar het oude paleis, om het lijk zijns onvergetelijken Vaders te zien. Hartverscheurend was het den Koning op die plek te aanschouwen. Sedert heeft hij zich nog tweemalen derwaarts begeven, en aldaar langen tijd vertoefd. De tweede maal was daar een groot aantal ingezetenen van alle standen aanwezig. Zij wilden Z. M. gaarne uiterlijke blijken van genoegen over zijne komst tot den troon geven, maar gevoelden hoe de welvoegelijkheid gebood, zulks, nabij de plaats waar het lijk zijns Vaders lag, alleen door stille buigingen te doen. De Koning beantwoordde die huldeblijken insgelijks stilzwijgend, maar minzaam, door het ligten van den hoed en herhaald groeten, tot dat hij de pastorij binnen ging."

— Men verzekert al meer en meer, dat het stoffelijk overblijfsel van wijlen Z. M. Koning *Willem II* niet naar de residentie zal worden overgebragt. Men wil, dat de Overledene het bepaalde verlangen heeft te kennen gegeven, dat Hij bij Zijn overlijden, op gelijke wijs en van dezelfde plaats zou worden ter aarde besteld als Hoogstdeszelfs Vader, Z. M. Koning *Willem Frederik*, Graaf *van Nassau*, en Hoogstdeszelfs tweede Zoon, Z. K. H. Prins *Alexander* der Nederlanden. Ingevolge dat verlangen, moeten bereids de noodige maatregelen verordend zijn, om het lijk in de tot rouwzaal ingerigt wordende benedenzaal van het gebouw der marine te Rotterdam te ontvangen, om van daar plegtig naar den Koninklijken grafkelder te Delft te worden overgebragt.

— Naar men met zekerheid verneemt, moeten, op specialen last van H. M. de Koningin-Weduwe, op de lijkkist van wijlen Z. M. Koning *Willem II*, in een' lauwerkrans geplaatst worden, de woorden: *Waterloo* en *Quatre-Bras*, en op zijde van dezen krans de woorden: *Hasselt* en *Leuven*; zijnde de geheele in orde brenging dezer Koninklijke lijkkist aan de zorg van den heer *J. C. Boon*, bouwmeester der Koninklijke paleizen, opgedragen.

— Men schrijft uit 's Hertogenbosch, dat door den beroemden beeldhouwer *van der Ven*, Zaturdag jl., kort na Zr. Maj. afsterven, de gelaatstrekken van Hoogstdenzelven in gips zijn afgegoten, ten einde daarnaar eene zoo veel mogelijk gelijkende buste van Z. M. in marmer te vervaardigen.

— Op heden den 24sten Maart 1849, heeft van de pui van het Raadhuis dezer Stad, ten overstaan van Heeren Burgemeester en Wethouders, de plegtige openbare afkondiging plaats gehad, der Proclamatie, van den 21sten dier maand, betreffende de aanvaarding der Regering, door Zijne Majesteit Koning *Willem III*, en de bevestiging van alle Ambtenaren en Officieren in hunne betrekkingen.

— Uit Leiden verneemt men dat het studenten-korps besloten heeft, een adres aan Curatoren der Hoogeschool in te zenden, waarin kennis gegeven wordt, dat de lessen van den hoogleeraar *Thorbecke*, sedert eenigen tijd niet gegeven zijn, noch vooreerst zullen gegeven worden, en Curatoren verzocht worden ten deze de Akademische orde te willen herstellen.

— In den nacht van den 20sten op den 21sten dezer zijn zes zakken rogge ontvreemd uit den korenmolen van *Daniel van Bekhoven*, te 's Princenhage, door het graven van een gat onder de groote deuren. Omstreeks half een ure is de burger-nachtwacht op den straatweg bij het Liesbosch op de dieven gestooten, dewelke vijf in getal waren, en na het lossen van een pistoolschot op de nachtwacht, waardoor echter niemand hunner is getroffen, de vlugt hebben genomen, onder achterlating van vier der gestolene zakken; terwijl zij twee zakken gemerkt *N. N.* en inhoudende twee mudden rogge met zich hebben ontvoerd.

In den laten avond van den 22sten dezer loopende maand, ontdekte men bij *Thomas Voile*, koffijhuishouder te Breda, dat een raam der slaapkamer gelijkvloers aan de straat uitkomende, open stond. Bij onderzoek bleek het dat twee laden van de aldaar staande chiffonnière waren uitgenomen, waardoor de derde lade mede open was, uit dewelke vermist wordt eene vrouwenzak, inhoudende ongeveer zeshonderd guldens aan gouden en zilveren munt. Waarschijnlijk is de dief langs de voordeur binnengeslopen, en heeft zich uit het raam verwijderd.

Bij verschillende vonnissen der Arrondissements-Regtbank van den 23 Maart 1849, werden veroordeeld:

Petrus Johannis Stroubenroug, oud 45 jaren, en *Adrianus Rudolfs Bram*, oud 23 jaren, beiden Arbeiders, geboren en wonende te Bergen-op-Zoom, ieder tot veertien dagen gevangenzetting en om na expiratie van dien, te worden overgebragt naar het Bedelaarsgesticht, als zich hebbende schuldig gemaakt aan bedelarij in verbinding.

Marcelis Dam, oud 45 jaren, Commissionair, geboren te Oudenbosch, wonende te Klundert, tot tien dagen gevangenzetting, ter zake van het moedwillig toebrengen van slagen.

Hubertus Schouw, oud 22 jaren, Arbeider, geboren en wonende te Gastel, tot drie dagen gevangenzetting ter zake van houtdieverij.

Adriana Jaspers, oud 20 jaren, Dienstmeid, geboren en wonende te Rucphen, tot zes dagen gevangenzetting ter zake van veldstroperij.

Adrianus Jansen, oud 21 jaren, Opperman, geboren en wonende te Ginneken, tot eene maand gevangenzetting ter zake van eenvoudige diefstal.

Johanna Frijters, Weduwe *Hendrik Pelgrinus*, oud 42 jaren, Naaister, geboren te Fijnaart, wonende te Breda, tot gevangenzetting van acht dagen en om na expiratie van dien, te worden overgebragt naar het Bedelaarsgesticht, als zijnde bedelende bevonden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten Maart.

De Nationale Vergadering heeft gisteren de beraadslagingen over de wet op de clubs voortgezet. De heer *Leroux* heeft eene allerhevigste taal gevoerd, zoodat hem, nadat hij tweemaal tot de orde was geroepen, ten laatste het woord is ontzegd geworden.

Nadat nog verscheiden sprekers het woord hadden gevoerd, werd gestemd over het eerste gedeelte van art. 1 der wet, dus luidende: «De clubs zijn verboden;" 378 leden verklaarden zich daarvoor, en 359 daartegen, dus was het beginsel der wet door de meerderheid goedgekeurd.

In den aanvang der zitting van heden kondigde de heer *Cremieux*, als rapporteur, aan, dat de meerderheid der commissie van rapporteurs, niet willende medewerken tot de schending der constitutie, haar ontwerp introk en zich aan de beraadslaging onttrok. Nadat de minderheid der commissie deze handelwijs bestreden had, werd de tweede paragraaf in stemming gebragt, waaraan nu slechts 422 stemmen deel namen, zoodat de vergadering tot geen besluit kon komen. Toen men derhalve tot de hoofdelijke stemming wilde overgaan, verlieten 300 leden de vergadering en begaven zich in de oude vergaderzaal, om daar te overleggen wat hun te doen stond. Men besloot deel te nemen aan de stemming, alhoewel onder protest, 150 leden bleven echter weigerachtig. Daarop is in de vergadering de tweede paragraaf met 464 tegen 150 stemmen, en het geheele artikel van de minderheid der commissie met 404 tegen 303 stemmen aangenomen, zoodat dit incident een voor de hevige republikeinen weinig gunstige uitslag gehad heeft.

Hoedanig de geest der zoogenaamde roode partij is, kan men opmaken uit de woorden van *le Peuple*, zeggende, dat indien de wet op de clubs goedgekeurd wordt, alles op nieuw te beginnen is, en de omwenteling, wel verre van geeindigd, te hervatten zou zijn.

— Het Oostenrijksch garnizoen van Parma is genoodzaakt geweest die stad te verlaten, ten gevolge van den opstand der inwoners, op het vernemen van de opzegging van den wapenstilstand door koning *Karel Albert*.

Van den 22sten.

De Nationale Vergadering was heden nog onder den indruk der gebeurtenissen van gisteren. Op het verlangen van de minderheid der commissie is besloten de discussie over de wet op de clubs te adjourneren tot de bepalingen der nieuwe wet door die minderheid in overeenstemming gebragt zijn met de vorige, welke de vergadering onder het bewind van den generaal *Cavaignac* gestemd heeft. — De vergadering heeft daarop de discussiën over het budget voortgezet.

Het gerucht liep heden in de vergadering, dat de clubbisten voornemens waren den 26sten eene groote manifestatie te houden.

— De fondsen blijven zich ter beurze staande houden. De notering was heden: 3 pCt. 52,40; 5 pCt. 82,80; Rom. Leening 65.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21sten Maart.

De uitslag der stemming over het bekend voorstel van den heer *Welcker*, die gisteren in de Frankforter Nationale Vergadering, na langdurige debatten, geschiedde, is voor velen onverwacht geweest, en hoogstbelangrijk. Nadat, namelijk, eerst het voorstel der minderheid, om tot de orde van den dag over te gaan, met 227 tegen 267 stemmen verworpen was, is het voorstel van *Welcker*, zooals de Commissie het nader had gewijzigd, insgelijks verworpen, en wel met 282 tegen 252 stemmen. Het plan om den Koning van Pruissen tot Erfelijk Keizer te verheffen, is dus door eene meerderheid van 30 stemmen vervallen. De diepste stilte heerschte gedurende

de stemming in de Vergadering; allen bleken van de plegtigheid des beslissenden oogenbliks doordrongen te zijn; maar zoodra de uitslag bekend was verving één groot gedruisch die stilte, en kreten van goed- of afkeuring stegen van alle kanten op. Niet minder woelig was het in de straten in den omtrek der Sint Pauluskerk.

Verre de meeste Oostenrijksche, Beijersche, Saksische, Wurtemburgsche en Badensche afgevaardigden hebben tegen het voorstel gestemd. Van de Pruissische stemden 142 vóór en 46 tegen. De Luxemburgsche en Limburgsche hebben alle vóór gestemd.

Men zeide des avonds dat het Rijkministerie *Gagern* zijn ontslag bij den Rijksbestuurder heeft ingediend.

— Men voedt nog altijd de hoop dat de vijandelijkheden met Denemarken niet zullen hervat worden, en vindt men eenig bewijs daarvoor in de omstandigheid dat op sommige punten de troepen die naar Sleeswijk-Holstein bestemd waren, tegenbevel bekomen hebben.

Aan het volgend berigt, verleenen wij volgaarne eene plaats:

TILBURG, 21 Maart 1849

Eenparig is de Nederlandsche drukpers in het betreuren en hoogachten van den overleden Koning. En hoe kon het anders, wanneer men nagaat wat Hij eens voor het vaderland deed, en wat hij nog meer voor dat vaderland wilde wezen. Eens vloeide zijn bloed voor hetzelve, later stond hij bezittingen af en offerde regten op, om voor het Nederlandsche volk te doen wat Hij doen kon. Maar onder de plaatsen die boven anderen de blijken zijner toegenegenheid droegen, behoorde vooral Tilburg. Altijd een beminnaar van ongekunstelde vrijheid, in denken en handelen, verkoos Z. M. reeds als Veldmaarschalk het Hoofdkwartier in deze stad, waar geene wallen of digtbebouwdheid Hem konden beletten, zich onopgemerkt te bewegen. De vereerende zucht die den overledene zoozeer kenmerkte om allen onnoodigen praal achterwege te laten, werd door Tilburgs ingezetenen naar waarde geschat, en ook als Koning viel men Hem niet lastig met pronkerige eerbewijzen, of een meestal zoo weinig beteekenend gejuich. Eenparig stak men vlaggen uit gedurende het verblijf des Konings; de *Nieuwe Harmonie* liet zich dagelijks aan de nederige woning des Vorsten hooren; en de stedelijke schutterij stond aan geen garnizoen de eer af om den geliefden Koning door het leveren eener eerewacht de veiligheid te verzekeren, die het Hoofd des Staats toekwam. 's Konings voorliefde voor de stad kwam echter niet alleen uit een lang verblijf alhier voort; neen! het jaar 1835 had den Vorst warme toegenegenheid doen opvatten voor hare inwoners. Na eene ziekte in dat jaar, te Tilburg hersteld terugkeerende, werd hij er op eene wijze ontvangen als zeldzaam een Vorst ondervindt; die bestond niet in deftige toespraken of praalvertoon, maar de bevolking ging als een eenig man den Vorst te gemoet, in wien men niet den troonsopvolger, maar den waren vriend der ingezetenen, den weldoener van zoovele armen beschouwde. De Tilburgenaars, anders altijd wars van manifestatiën van welken aard ook, droegen als het ware het afgespannen rijtuig, waarin de Vorst gezeten was, naar zijne woning, als om eene blijdschap te toonen, die den boezem te groot was, en eene toegenegenheid te vestigen, die zich nimmer verloochend heeft. Tilburg is op zich-zelve eene bloeijende plaats, doch zoo als het in fabriekplaatsen gaat, is de armoede er groot. Dit zag WILLEM II, en begreep geen beter aandeel in de leniging daarvan te kunnen nemen, dan door ontginning en aanbouwing. Dit was voor Tilburg de grootste weldaad, want daaraan vermeent men ook eenigzins te danken te hebben, het bezit van een garnizoen dat eene plaats zoovele voordeelen oplevert. Daarbij voegde de vorst menige extragift, die steeds het zegel droeg van ware onpartijdigheid in het godsdienstige. Deze laatste deugd is eene aangename herinnering te meer aan den overledenen. Als Protestant zijne godsdienstpligten waarnemende, was Hij tegen over andersdenkenden geheel dezelfde in minzaamheid en vrijgevigheid. 's Vorsten dagelijksche omgeving waren eenige weinige ondergeschikten, die Hem rekening deden of landbouwkundige resultaten toonden; de dagelijksche tafel was eenvoudig en werd slechts door eenige weinige geestelijke en wereldlijke autoriteiten bijgewoond. — Niets was den geliefden Vorst aangenamer dan rond te dwalen in Zijne landerijen en hofsteden; daaraan werd de middag besteed, nadat Hij zich den voormiddag met staatszaken had beziggehouden, Hem door den post aangebragt. Ten vijf ure begon de tafel, die één uur duurde, en dronk Z. M. alleen met Zijne adjudanten na acht uur de thee; vroeg ging de Koning te bed, en was doorgaans een der eersten op. Het bezoeken Zijner bezittingen wisselde Z. M. nu en dan af met togtjes naar de vestingwerken te Vucht.

En nu, nu is dat alles voorbij! Z. M. had tijdens de vorige komst gezegd er tegen op te zien, om als het nieuwe paleis gereed was, het oude te doen afbreken. De Hemelsche Vader heeft Hem die weemoedigheid gespaard. Zijn stoffelijk overschot zal ons weldra voor immer verlaten. Het Vaderland treurt; niet het minste het beweldadigste en dankbare Tilburg!

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (23 *Maart*) werden omgezet: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $48\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Id. 3 pCt. $57\frac{1}{8}$, $\frac{5}{8}$; 4 pCt. $76\frac{1}{2}$; Aandeelen Rijnspoorweg $78\frac{1}{4}$, 79; Spanje Ardoin $10\frac{7}{16}$; dito van 510 p. st. $10\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; dito coupons $7\frac{7}{8}$, $8\frac{3}{16}$; 3 pCt. Binnenl. $21\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$; Portugezen 4 pCt. $28\frac{3}{4}$; Rusland 4 pCt. $81\frac{1}{2}$; Oostenrijk Metalliek 5 pCt. $69\frac{1}{8}$; Id. $2\frac{1}{2}$ pCt. $36\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; Brazilie $82\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Mexiko 5 pCt. $30\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; Peru $43\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; Grenada $18\frac{1}{2}$; Fransche oblig. 3 pCt. $49\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$.

Advertentiën.

aldaar, op *Donderdag den* 29. *Maart* 1849, des voormiddags ten 9 ure, in het openbaar aan den meestbiedende of eerstmijnende, met winning van Strijkgeld, **VERPACHTEN**, als:

1°. *Voor een' termijn van* ZEVEN JAREN, *ingaande met Stoppeltijd van den jare* 1849.

ONDER DE GEMEENTE ROZENDAAL.

Een perceel ZAAILAND op *Kalsdonk*, groot 2 bunders, 52 roeden, 30 ellen; thans in pacht bij *Anthonij Matthijsen.*

ONDER DE GEMEENTE STEENBERGEN.

Een perceel ZAAILAND in den polder van *Kruisland*, groot 69 roeden, 10 ellen; thans in pacht bij *Adriaan Bierbooms.*

Een perceel ZAAILAND, zijnde een eind van den Stadsweg in *Oost-Graaf-Hendrikspolder*, groot 30 roeden, 40 ellen; thans in pacht bij *Johannes de Wit.*

Een perceel ZAAILAND, zijnde een eind van den Stadsweg in *Oost-Graaf-Hendrikspolder*, groot 22 roeden, 90 ellen; thans in pacht bij *Antonie Musters.*

Een perceel ZAAILAND in *West-Graaf-Hendrikspolder*, groot 7 bunders, 44 roeden, 10 ellen; thans in pacht bij *Jacobus van der Riet* en *Paulus van Loon.*

Een perceel ZAAILAND in den polder *de Heen*, groot 2 bunders, 4 roeden, 80 ellen; thans in pacht bij *Cornelis Koolen.*

Een perceel ZAAILAND in den polder *de Heen*, groot 75 roeden, 80 ellen; thans in pacht bij *Pieter van den Wildenberg.*

2°. *Voor een' termijn van* ZEVEN JAREN, *ingaande den* 11. *November* 1849.

Een perceel WEILAND in den polder *van Kruisland*, groot 1 bunders, 74 roeden, 70 ellen; thans in pacht bij *Cornelis de Bruijn.*

Een perceel WEILAND in den polder *van Kruisland*, groot 2 bunders, 95 roeden, 10 ellen; thans in pacht bij *Antonie van Osta.*

Een perceel WEILAND in den polder *van Kruisland*, groot 86 roeden, 30 ellen; thans in pacht bij *Cornelis Corstiaansen.*

Een perceel AANWAS in den polder *van Kruisland*, groot 4 bunders, 26 roeden, 70 ellen; thans in pacht bij *Cornelis Corstiaansen.*

Een perceel AANWAS in den polder *van Kruisland*, groot 3 bunders, 66 roeden, 70 ellen; thans in pacht bij *Cornelis Corstiaansen.*

Een perceel AANWAS in den polder *van Kruisland*, groot 15 roeden, 80 ellen; thans in pacht bij *Adriaan van Tilburg.*

Twee perceelen AANWAS in den polder *van Kruisland*, te zamen groot 47 roeden, 40 ellen; thans in pacht bij *Ariaan Wouts.*

Een perceel WEILAND in den polder *de Oude Heije*, groot 2 bunders, 15 roeden, 80 ellen; thans in pacht bij *Marinus Lokker.*

Een perceel WEILAND in den polder *van Kruisland*, groot 73 roeden, 30 ellen; thans in pacht bij *Petrus Wijnen.*

3°. *Voor een' termijn van* ZEVEN JAREN, *ingaande den* 1. *Januarij* 1850.

Het Eerste perceel DIJK *van Kruisland*, groot 1 bunder, 7 roeden, 46 ellen, bekend Paal N°. 1; thans in pacht bij *Pieter Vriens.*

Het Tweede perceel DIJK *van Kruisland*, groot 1 bunder, 43 roeden, 30 ellen, bekend Paal N°. 2, thans in pacht bij *Johannes van Doormaal.*

Het Derde perceel DIJK *van Kruisland*, groot 71 roeden, 64 ellen, bekend Paal N°. 3; thans in pacht bij *Johannes van Doormaal.*

Het Vierde perceel DIJK *van Kruisland*, groot 1 bunder, 74 roeden, 24 ellen, bekend Paal N°. 4; thans in pacht bij *Antonie van Osta.*

Een perceel DIJK of WEG van *den Welberg*, bekend Paal N°. 6; thans in pacht bij *Daniel van Zundert.*

Het Tweede perceel DIJK van *St. Omcommerspolder*, groot 85 roeden, 60 ellen, bekend Paal N°. 8; thans in pacht bij *Pieter Koenraadt Mz.*

Het Derde perceel DIJK van den *Rubeerschenpolder*, groot 2 bunders, 83 roeden, 10 ellen, bekend Paal N°. 9; thans in pacht bij *Willem Bierens.*

Het Vierde perceel DIJK van den *Rubeerschenpolder*, groot 2 bunders, 56 ellen, bekend Paal N°. 10; thans in pacht bij *Johannes Schillemans.*

Het Vijfde perceel DIJK van den *Rubeerschenpolder*, groot 1 bunder, 72 roeden, 4 ellen, bekend Paal N°. 11; thans in pacht bij *Adriaan Lanen.*

Het Eerste perceel DIJK van den *Ouden Heijdschenpolder*, groot 2 bunders, 93 roeden, 80 ellen, bekend Paal N°. 12; thans in pacht bij *Pieter Koenraadt Mz.*

Het Eerste perceel DIJK van den *Nieuwen Heijdschenpolder*, groot 2 bunders, bekend Paal N°. 13; thans in pacht bij *Cornelis Coenraadt.*

Het Tweede perceel DIJK van den *Nieuwen Heijdschenpolder*, groot 3 bunders, 28 roeden, 80 ellen, bekend Paal N°. 14; thans in pacht bij *Frans Stols.*

Het Eerste perceel DIJK van den *Heenschenpolder*, groot 2 bunders, 72 roeden, 30 ellen, bekend Paal N°. 15; thans in pacht bij *Cornelis Hermus.*

Het Eerste perceel DIJK van *Graaf Hendrikspolder*, groot 2 bunders, bekend Paal N°. 25; thans in pacht bij *Gilles Pieter de Neve.*

Het Tweede perceel DIJK van *Graaf Hendrikspolder*, groot 2 bunders, 20 roeden, 30 ellen, bekend Paal N°. 26; thans in pacht bij *Gerardus van Nieuwenhuijzen.*

Het Derde perceel DIJK van *Graaf Hendrikspolder*, groot 2 bunders, 53 roeden, 60 ellen, bekend Paal N°. 27; thans in pacht bij *Jacobus van der Riet.*

Het Vierde perceel DIJK van *Graaf Hendrikspolder*, groot 1 bunder, 50 roeden, 60 ellen, bekend Paal N°. 28; thans in pacht bij *Leendert Verbeek.*

Het Vijfde perceel DIJK van *Graaf Hendrikspolder*, groot 2 bunders, 51 roeden, bekend Paal N°. 29; thans in pacht bij *Johannes Bogers Jz.*

De WEGEN in *Oost-Graaf-Hendrikspolder*; thans gecombineerd in pacht bij *Cornelis van der Riet.*

De GRASETTING van den *Groenenweg* in *West-Graaf-Hendrikspolder*; thans in pacht bij *Jacobus van der Riet.*

4°. *Voor een' termijn van* ACHT JAREN, *ingaande dadelijk na de goedkeuring der Verpachting.*

Het Vijfde perceel DIJK van *Kruisland*, groot 1 bunder, 16 roeden, 16 ellen, bekend Paal N°. 5; thans in pacht bij *Quirijn Lokker.*

Het Eerste perceel DIJK van *St. Omcommerspolder*, groot 3 bunders, 62 roeden, 20 ellen, bekend Paal N°. 7; thans in pacht bij *Leendert de Jong.*

5°. *Voor een' termijn van* DRIE JAREN, *ingaande den* 1. *Januarij* 1850.

Het Tweede en Derde perceel DIJK met een gedeelte GORS, gelegen aan den *Heenschenpolder*, te zamen groot 16 bunders, 13 roeden, 48 ellen; thans in pacht bij *Johannes Kock.*

Het Vierde perceel DIJK met een gedeelte GORS, gelegen als voor, groot 4 bunders, 31 roeden, 31 ellen; thans in pacht bij *Leendert de Bakker.*

Het Vijfde perceel DIJK met een gedeelte GORS, gelegen als voor, groot 3 bunders, 29 roeden, 92 ellen; thans in pacht bij *Ary Jacob van Nieuwenhuyzen.*

Het Zesde perceel DIJK met een gedeelte GORS, gelegen als voor, groot 5 bunders, 34 roeden, 49 ellen; thans in pacht bij *Ary Jacob van Nieuwenhuyzen.*

Het Zevende perceel DIJK met een gedeelte GORS, gelegen als voor, groot 23 bunders, 80 roeden, 22 ellen; thans in pacht bij *Jacob Lion.*

Het Achtste, Negende en Tiende perceel DIJK met een gedeelte GORS, gelegen als voor, te zamen groot 34 bunders, 12 roeden, 78 ellen; thans in pacht bij *Jacob Lion.*

6°. *Voor een' termijn van* ZEVEN JAREN, *ingaande den* 1. *Julij* 1849.

Het Eerste perceel VISSCHERIJ gelegen *Buitendijks*; thans in pacht bij *Pieter Vriens.*

Het Tweede perceel VISSCHERIJ gelegen als voor; thans in pacht bij *Pieter Vriens.*

Het Derde perceel VISSCHERIJ gelegen als voor; thans in pacht bij *Arnold Beens.*

Het Vierde perceel VISSCHERIJ gelegen als voor; thans in pacht bij *Pieter Vriens* en *Adriaan van der Vliet.*

Het Vijfde perceel VISSCHERIJ gelegen als voor; thans in pacht bij *Adriaan van der Vliet* en *Arie van Nieuwenhuijzen.*

Het Zesde perceel VISSCHERIJ gelegen in het *Steenbergsche laag*; thans in pacht bij *Adriaan van Aart* en *Johannes Aarts.*

Het Zevende perceel VISSCHERIJ gelegen in het *Verdronken Westland*; thans in pacht bij *Nicolaas Marius van der Spelt* en *Jan Louis Hallungius.*

Het Achtste perceel VISSCHERIJ gelegen in den polder *het Westland*; thans in pacht bij *Nicolaas Marius van der Spelt* en *Jan Louis Hallungius.*

Het Negende perceel VISSCHERIJ gelegen in *Oost-Graaf-Hendrikspolder*; thans in pacht bij *Bernard Hekelaar.*

Het Tiende perceel VISSCHERIJ gelegen onder *Kruisland*; thans in pacht bij *Jacobus Beens.*

Het Elfde perceel VISSCHERIJ gelegen onder *Kruisland*; thans in pacht bij *Pieter Vriens.*

Het Twaalfde perceel VISSCHERIJ gelegen onder *Kruisland*; thans in pacht bij *Arnoldus Beens* en *Adriaan Rens.*

Het Dertiende perceel VISSCHERIJ gelegen onder *de Heen*; thans in pacht bij *Jan Roovers* en *Johannes Baks.*

Het Veertiende perceel VISSCHERIJ gelegen in de polders *het Oudland* en *Nieuw-Kromwiel*; thans in pacht bij *Pieter Gerlemans* en *Jacobus van Meer Hz.*

Het Vijftiende perceel VISSCHERIJ, zijnde de Visscherij in de Haven van *Steenbergen*; thans in pacht bij *Bernardus Hekelaar* en *Jacobus van Meer.*

De Voorwaarden dezer Verpachting, liggen ter lezing, dagelijks (*uitgenomen des Zondags*), ten Kantore van den Rentmeester te *Breda*; terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Boschwachter P. VAN REIJEN te *Steenbergen.*

BREDA, den 13. Maart 1849.

De Rentmeester voornoemd,
P. SIX.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.